

ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΦΘΟΝΙΑ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΣΕ ΕΝΑ ΟΡΕΙΝΟ ΑΓΡΟΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ

ΠΛΕΞΙΔΑ Σ.¹ ΚΑΙ ΣΦΟΥΓΓΑΡΗΣ Α.¹

Οι ορεινές περιοχές αποτελούν μια δεξαμενή ποικιλότητας ενδαιτημάτων και ειδών. Η χαμηλής έντασης γεωργία που εφαρμόζεται συνήθως σε αυτές τις περιοχές συμβάλλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Σκοπός της εργασίας ήταν να διερευνηθεί η σύνθεση των ειδών της ορνιθοπανίδας στα αγροτικά οικοσυστήματα της ΒΑ ορεινής περιοχής του Νομού Τρικάλων, ήτοι: σιτάρι, καλαμπόκι, εκτάσεις αγρανάπαυσης, φυτείες ψευδακακίας, λιβάδια, οικοτόνος καλλιεργειών - δρυοδάσους και δρυοδάσος. Ειδικότερα, καταγράφηκε ο αριθμός των ειδών πουλιών και η πυκνότητα των αναπαραγόμενων ζευγαριών (α.ζ.) των πουλιών. Η έρευνα της ορνιθοπανίδας πραγματοποιήθηκε από τα τέλη Απριλίου έως τα μέσα Ιουνίου του 2006, ώστε να συμπεριλάβει την αναπαραγωγική περίοδο των πουλιών. Για την σημαντικότητα του τύπου ενδαιτήματος ως προς την ποικιλία των ειδών χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες ποικιλότητας, κυριαρχίας και ισοκατανομής, ενώ για την εκτίμηση του βαθμού διαχωρισμού των ενδαιτημάτων με βάση την κατανομή των ειδών σε αυτά, χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση κατά ομάδες με βάση τη μέθοδο Ward's. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η καλλιέργεια του καλαμποκιού είχε πολύ μικρή συνεισφορά στην ποικιλότητα της ορνιθοπανίδας. Η αφθονία των ειδών της ορνιθοπανίδας και η πυκνότητα των αναπαραγόμενων ζευγαριών στην περιοχή έρευνας είχαν σημαντικές τιμές στον οικοτόνο (16 είδη και 2,34 α.ζ./ha), το δρυοδάσος με μεγάλα διάκενα (8 είδη και 2,51 α.ζ./ha) και τις ακακίες (6 είδη και 1,15 α.ζ./ha). Χαμηλότερος ήταν ο αριθμός ειδών πουλιών στα λιβάδια (5 είδη) και τις εκτάσεις αγρανάπαυσης (3 είδη), που όμως παρουσίασαν υψηλή ισοκατανομή. Συμπερασματικά, η ορεινή γεωργία στην περιοχή έρευνας με την τωρινή της μορφή δημιουργεί ετερογένεια στο φυσικό περιβάλλον με αποτέλεσμα να ευνοεί την βιοποικιλότητα.

¹Εργαστήριο Διαχείρισης Οικοσυστημάτων και Βιοποικιλότητας, Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Οδός Φυτόκοκου, Ν. Ιωνία, 384 46, Βόλος, e-mail: splexida@yahoo.gr